

SOSYAL BÜTÜNLEŞME VE DİN TEORİLERİ

KLASİK - ÇAĞDAŞ - TÜRKİYE

Dr. Kayhan Bayram

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 61

Kitap Adı: Sosyal Bütünleşme ve Din Teorileri -Klasik - Çağdaş - Türkiye

Book Title: Theories of Social Integration and Religion

-Classical - Contemporary - Turkey

Yazar | Author: Kayhan Bayram | orcid.org: 0000-0001-6392-0662

Editör | Editor: Talip Demir | orcid.org: 0000-0003-0030-9481

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book

Yayın Tarihi | Publication Date: Kasım 2025 | November 2025

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13.5 x 21

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 272

ISBN: 978-625-5959-55-3

Atıf Bilgisi | Cite as: Bayram, Kayhan. *Sosyal Bütünleşme ve Din Teorileri*

Klasik - Çağdaş - Türkiye, Bursa: DTA Yayıncılık, 2025.

1. Sosyal Bütünleşme | Social Integration
2. Din | Religion
3. Teori | Theory

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout

Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919

Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

+90 507 227 1297 | bilgi@dtayayincilik.com.tr | www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing. Without the permission of the publishing company, the whole or part of the book cannot be printed, published, reproduced or distributed electronically, mechanically or through photocopying.

SOSYAL BÜTÜNLEŞME VE DİN TEORİLERİ

KLASİK - ÇAĞDAŞ - TÜRKİYE

Dr. Kayhan Bayram

Bursa 2025

Kayhan Bayram

Yazar, 1987 Cizre’de doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Cizre’de tamamladı. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji bölümünden lisansını bitirdi (2011). Yine Süleyman Demirel Üniversitesinde Din Sosyolojisi Bilim Dalından yüksek lisansını tamamladı (2014). Doktorasını 2022 yılında Marmara Üniversitesi Din Sosyolojisi Bilim Dalında yaptı. Akademik hayatına Cizre Meslek Yüksekokulu’nda öğretim görevlisi olarak başlayan yazar, şu anda Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi Bilim Dalı’nda Dr. Öğr. Üyesi kadrosunda görevine devam etmektedir. Yazarın yayımlanmış ve yayın aşamasında kitap, kitap bölümleri, makaleleri ve bildirileri vardır. Yazar evli ve üç çocuk babasıdır.

The author was born in Cizre in 1987. He completed his primary, secondary and high school education in Cizre. He completed his undergraduate studies in the Sociology Department of the Faculty of Arts and Sciences at Süleyman Demirel University (2011). He completed his master’s degree in the Sociology of Religion at Süleyman Demirel University (2014). He completed his doctorate in the Sociology of Religion at Marmara University in 2022. The author, who started his academic life as a lecturer at Cizre Vocational School, currently continues to serve as an Assistant Professor at the Sociology of Religion Department of the Faculty of Theology at Şırnak University. The author has books, book chapters, articles and papers that have been published and are in the publication phase. The author is married and has three children.

İÇİNDEKİLER

Tablolar.....	7
Takdim.....	9
Ön Söz	11
Giriş.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM İLİŞKİSEL ARKA PLAN

1.1. Sosyal Bütünleşme: Tanım, Kapsam ve Kuramsal-Sistematik Arka Plan	19
1.2. Din Ve Toplum.....	30
1.2.1. Dinin Sosyolojik Anlatımı	37
1.2.2. Din ve Sosyal Kurumlar	39
1.3. İşlevselcilik (Functionalism), Yeni İşlevselcilik (Neofunctionalism) ve Din	46

İKİNCİ BÖLÜM KAVRAMSAL/KURAMSAL VE SOSYOLOJİK ÇERÇEVE

2.1. Sosyal Bütünleşme	59
2.2. Sosyal Bütünleşme Çeşitleri.....	65
2.2.1. Normatif Bütünleşme.....	65
2.2.2. Fonksiyonel (İşlevsel) Bütünleşme.....	67
2.2.3. Mana Etrafında (Kültürel) Bütünleşme	69
2.2.4. Mecburi (Zorunlu) Bütünleşme	73
2.2.5. İktisadi Bütünleşme	75
2.3. Sosyal Bütünleşme Sürecinde Asimilasyon, Sosyalizasyon ve Din	77
2.3.1. Sosyal Bütünleşme ve Kolektif Şuurda Din.....	88
2.3.2. İslam'da Sosyal Bütünleşme (Teori ve Pratik).....	91
2.3.3. Kimlik ve Din (Etnik Kimlik mi, Manevi Kimlik mi?)	100
2.4. Sosyal Çözülme ve Din.....	110
2.4.1. Din Ötekileştirir mi, Birleştirir mi?	116
2.4.2. Bir Arada Yaşama Kültürü ve Din	121

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SOSYAL BÜTÜNLEŞME YAKLAŞIMLARI

3.1. Klasik Dönem Sosyal Bütünleşme Yaklaşımları	127
3.1.1. İbn Haldûn (1332-1406)	127
3.1.2. Herbert Spencer (1820-1903)	137
3.1.3. Emile Durkheim (1858-1917)	140
3.1.4. Barinslaw K. Malinowski (1884-1942)	150
3.2. Çağdaş Dönem Sosyal Bütünleşme Yaklaşımları	155
3.2.1. Talcott Parsons (1902-1979)	155
3.2.2. Anthony Giddens (1938-)	162
3.2.3. Niklas Luhmann (1927-1998)	174
3.2.4. Rober K. Merton (1910-2003)	181
3.2.5. Robert N. Bellah (1927-2013)	187
3.2.6. Jeffrey C. Alexander (1947-)	193
3.2.7. Neil Smelser (1930-2017)	199
3.3. Türkiye’de Sosyal Bütünleşme Yaklaşımları	202
3.3.1. Ziya Gökalp (1876-1924)	202
3.3.2. Amiran Kurtkan Bilgiseven (1926-2005)	209
3.3.3. Orhan Türkdoğan (1926-2024)	215
3.3.4. Kadri Yıldırım (1959-2021)	221
3.3.5. Vahap Coşkun	224
Sonuç	233
Kaynakça	237
Dizin	265